

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban évről:	
Éves áron	10 kor.
Hogydévra	4 "
Külföldön kézbe:	
Éves áron	20 kor.
Hogydévra	5 "
Világos postán szállítva:	
Éves áron	24 kor.
Hogydévra	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és kedd utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre visszafizetést vagy megfizetést nem vállalhat.
 Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalban intézendők.
 Egyes más ára 6 szer.

Tisza István kormánya.

Budapest, nov. 2

A villamos feszültség megszűnt a politika levegőjében, most már csak arra kíváncsiak leginkább az emberek, hogy milyen fogadtatásban részesíti Tisza István miniszterelnököt a képviselőház ellenzéke. Érdeklődéssel foglalkoznak azokkal a nyilatkozatokkal is, amelyeket a helyzetről és az új kormányról Bánffy Dezső báró főudvarmester és Apponyi Albert gróf tettek.

Bánffy Dezső azt hangsúlyozta, hogy újabb időben olyan alakulást nyert a gazdasági, különösen az Ausztriával való kiegyezési politika, melylyel Tisza István azonosította magát, benne pedig az Ausztrától való elválás szükségének a meggyőződését érlelte. Ez az egyik nem eltérés, hanem ellentét, melyet ma már Tisza István liberálizmusa nem tud ellensúlyozni. A másik, melyről szólni sem kell, a katonai kérdés. A főudvarmester a magyar vezényszóráról azt tartja, hogy törvényeinkben benne van arra való jogosultságunk és még élesebben nyilatkozik Tisza István nemzeti politikájáról, amelyet nem is nemzeti, hanem nemzetietlen politikának nevez.

A Magyar Hírlap ehhez az interview-hez, melyet a Pesti Hírlap közölt, azt a megjegyzést fűzi, hogy Bánffy Dezső a szabadelvű pártból ezután bizonyára kilép és nyíltan a függetlenségi párthoz csatlakozik. A magunk részéről pedig azt tesszük hozzá egyelőre, hogy Tisza István mindig a békét kereste a nemzetiségekkel. De ezt talán épen nem lehet kárhozható magyar nemzeti szempontból. Feltűnést keltő nyilatkozatot tett a bécsi „Zeit“ tudósítója előtt Apponyi Albert gróf is, azt mondván, hogy a szabadelvű pártból azért nem lépett ki, mert kilépése új anyagot szolgáltatott volna az obstrukció részére. Arra a kérdésre, hogy mit szándékozik tenni, ha az ellenzék indítványt nyújtana be, amely szerint a vezényleti nyelv megállapítása nem tartozik a felségjogok közé, Apponyi így felelt:

Ha az ellenzék tényleg előállana ilyen indítvánnyal, akkor mindenképp meg fogom vizsgálni annak célját: vajjon tisztán taktikai manőverről lesz-e szó, vagy pedig egy olyan indítványról, amely az ügy érdekét szolgálja. Meggyőződésem ellenére semmi esetre sem fogok szavazni. Nem hiszem azonban, hogy az ellenzék ily határozatot fog provokálni, mert az az ő szempontjukból, amely az enyém is, veszedelmes volna, a kormány pedig szintén nem forszírozhatja, különben okvetlenül szecsessziót idéz elő a pártban. Ha az obstrukció tovább tartana — így fejezte be, — szerencsétlenségnek tartaná az országra nézve. Szükség esetében maga is bele fog szólni a vitába.

A szabadelvűpártban egyre növekvő lelkesedéssel sorakozik a többség Tisza István köré. Biharmegye egyik lelkes or-

szággyűlési képviselője: Telegdy József a „Magyar Szó“ vasárnapi számában, meleg cikkben üdvözli az új miniszterelnököt.

Az új miniszterelnök különben vasárnap este a szabadelvűpártban volt, ahol zajosan ünnepelték és az egybegyűlt politikusokkal az államtitkárkérdésről is beszélgetett. A „Magyar Hírlap“ szerint megmaradnak a következő államtitkárok:

Honvédelmi minisztérium: Gromon Dezső.
 Vallás- és közoktatásügyi minisztérium: Zsilinszky Mihály.

Pénzügyi minisztérium: Graenzenstein.
 Igazságügyi minisztérium: Mohay Sándor.
 Belügyi államtitkár lesz: Sándor János,
 Maros-Torda vármegye főispánja.

Héderváry bucsuja.

Budapest, nov. 2. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma este 7 órakor Bécsből visszaérkezett Budapestre és holnap délelőtt 10 órakor vesz bucsut a miniszterelnökségtől, 11 órakor pedig a belügyminisztériumtól. Az újabb intézkedések szerint a távozó kabinet csak esütörtökön fog Bécsben ő felsége a király előtt bucsukihallgatáson megjelenni.

Az új kormány esküvétele.

Budapest, nov. 2. (Saját tudósítónktól.) Az új kormány tagjai és a régi miniszterek ma délután 5 órakor a gyorsvonattal Bécsbe utaztak, a hol holnap délelőtt tíz órakor teszik le az esküt. Tisza István gróf csak az éjjeli személyvonattal utazott el. Este megjelent a szabadelvű pártkörben és hosszasan tanácskozott Héderváry gróffal, a ki most jött Bécsből.

A miniszterek esküvétele után gróf Tisza István a titkos tanácsosi esküt is leteszi; kinevezésével egyidejűleg kapja meg ugyanis a királytól a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot.

A függetlenségi párt

értekezletén, tudósítónk telefonjelentése szerint, az ellenzéki mozgalom érdekes, új iránya merült fel. Polónyi Géza bejelentette, hogy Lukács László jelenlétében beszélgetett Tisza Istvánnal a leszerelés követelményeiről. Ezekről Tisza azt mondta, hogy nagyrészt teljesíthetők. Köztük van a választójog reformja stb. A bejelentést a párt tudomásul vette, határozni csak a kormány hivatalos programjának megismerése után fog.

Az elnökválság.

Budapest, nov. 2. (Saját tudósítónktól.) Apponyi Albert grófot állandóan az elnöki ügyek végleges elintézése foglalja el. Délelőtt ismét megjelent a házban. Intézkedett, hogy az elnöki helyiségekből szállítsák el holmijait, azután Tallián és Dániel alelnökökkel tanácskozott.

Megállapították, hogy a képviselőház szerdán délelőtt tíz órakor tartja meg ülését, a melyen az új kormány bemutatkozik. Az ülés után a ház tisztviselői An-

dor elnöki tanácsos vezetésével testületileg bucsuznak Apponyitól.

Tallián Béla holnap, a mikor minisztersége ténynyé válik, táviratilag adja be lemondását. A szerdai ülésen Dániel Gábor elnököl; ő fogja bejelenteni a lemondásokat.

Tallián kijelentette, hogy egyelőre nem tölti be a földmívelési minisztérium államtitkári állását.

A nyomdászok sztrájkja.

A vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetségének hivatalos újságja, a Nyomdaipar Magyarországon legújabb számában foglalkozik a nagyváradai bérharczsal, amely a lapvállalatokat megakadályozza abban, hogy a közönséget rendesen kiszolgálják. Az újság leleplezi a sztrájkolók azon visszaéléseit is, amelyek már nem tartoznak a bérharcz rendes és korrekt fegyverei közé. A közlemény így szól:

A nagyváradai nyomdák személyzetei hétfőn, okt. 26-án reggel minden előzetes bejelentés nélkül abban hagyták a munkát és az ismeretes országos árszabály aláírását reggel 8 órakor azzal kérték, hogy azt délig a nyomdatulajdonosok aláírják.

A helybelyi 11 nyomda közül 3 ugyan aláírta, de utólag a többséggel ők is szolidaritást vállaltak és így az árszabály elfogadását mindnyájan megtagadták.

Mint hogy a sztrájkolók a nyomdák tanonczeit vasárnap éjjel ágyukból kiszorítva, kocsikba hurcolták, ott leittatták és ily állapotban Mezőtelegdre, Nagyváradtól 23 kilométerre levő községbe hurcolva, ott étlen-szomjan elzárták, a nyomdák — míg ezeket hatósági intézkedéssel vissza nem hozzák — munkájukban akadályozva vannak.

Jellemző a sztrájkolókra, hogy a összes nyomdák környékét lesben tartják, a berakó nőket tanyájukra hurcolják, ott etetik, itatják, tánczoltatják őket. A dolgozni akarókat tetteges bántalmakkal fenyegetik, mi ellen rendőri oltalmat kellett keresni.

Mihelyt a lapot kiadó nyomdák tanonczeit visszakapják, a lapok kisebb terjedelemben meg fognak jelenni és — nagy munkahiány lévén — a nyomdatulajdonosok el vannak határozva a legvégsőig is türelemmel bevárni, míg a sztrájkot megtörik.

3 napi tárgyalás után máris azt az engedményt tették a sztrájkolók, hogy Nagyvárad nem a 3-ik, hanem a 4-ik osztályba soroztassék. A nyomdatulajdonosok azonban a lapszedésre vonatkozó túl magas követeléseket visszautasítják.

Minden kartársat óva intünk, hogy Nagyváradon a sztrájk miatt elbocsájtott személyzetből, ha náluk jelentkezik, bárkit is alkalmazzon!

A nagyváradai lapok egyébként kénytelenek folytatni az életharczot. A sztrájkolók követeléseit oly túlesigázták, hogy azokat megadni a lapok részéről egyenesen öngyilkosság volna. Nem a méltányosság hiányán mulik, hogy még nincs egység — de egyszerűen lehetetlenség a sztrájkolók kívánságait teljesíteni. A közönség meg lehet arról győződve, hogy a lapok nem fognak késni olvasóiknak kárpótlást nyújtani. Ezzel az ígérettel kérjük és reméljük a nagy harcban a közönség szives támogatását.

H I R E K

* **Személyi hírek.** *Dégenfeld* József gróf Nagyváradon időzik. — *Molnár* Ákos dr. országgyűlési képviselő Székelyhídon tartózkodik. — *Porzolt* Kálmán, a Népszínház igazgatója Nagyváradon időzik.

* **A vasúti állomás kibővítése.** Egy régebbi terv közeli megvalósulásáról értesülünk. A nagyvárad vasúti pályaudvar kibővítéséről van szó, amelyet akként szándékoznak keresztülvinni, hogy a pályaudvaron levő gépházat, kovács és lakatosműhelyt, továbbá a telítőtelepet áthelyezik vagy a váradvelencei állomásra, vagy, ami még valószínűbb, a bihari és a biharpüspöki ut között levő szántóföldekre. Az utóbbi területen nagy telepet építenének, amelyen a gépműhelyeken kívül munkásiakásokat rendeznek be. Ez által a nagyvárad vasútállomás egészben a forgalom lebonyolítására szolgálna.

* **Novemberi csillaghullás.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő, a nagyvárad helyőrséget érdeklő kinevezéseket és áthelyezéseket hozza: Vinkler János őrnagy a 37. gy. e.-től áthelyeztetett 19. sz. gy.-hez, gróf Széchenyi Pal 7. sz. huszárezredbeli hadnagy Ö Felsége testőrlövesszázádába. Kinevezettek: Horváth Lajos 7. sz. h. e. őrnagy alezredessé, Burián Lajos I. oszt. százados 48. sz. gy. e.-től a 37. gy. e.-hez őrnaggyá, Pollák Gábor I. oszt. százados számfeletti a 37. ik gyalogezredben őrnaggyá, a honvédségnél Nagy Péter I. osztályú százados őrnaggyá, Aron Jenő II. osztályú százados I. osztályú százados, Putnik Béla hadnagy főhadnaggyá, Blazek József, Káló István, Paulik Géza, Cseresnyés Andor hadapród tiszthelyettesek hadnaggyá. A 37. ik gy. e.-nél Dan hadnagy főhadnaggyá, Kreitzer tiszthelyettes hadnaggyá, Dr. Halász Géza II. o. ezredorvos I. o. ezredorvossá, Szigethy Bálint hadnagy kezelőtiszt, főhadnagy kezelőtiszté. — Itt említjük meg, hogy ismerőseink közül előléptek: dr. Molnár Gábor honvédőrnagy hadbíró, Molnár Imre jogtanár bátyja alezredes hadbíróvá. Vinkler Szilárd miskolcsi 10. honvéd gy. e. tiszthelyettes hadnaggyá.

* **Eötvös Károly a helyzetről.** Az *Abbazia* nagy mesélőjének érdekes nyilatkozatát kolportálják az új kormányról. Eötvös Károly így nyilatkozott: — Azt hiszem, hogy *Tisza* Istvánnak nem lesz súlyos a helyzete. Hiszen, most már csak két párttal kell neki operálnia: az *őszerekkel* és a *leszerekkel*.

* **Kinevezés Dr. Beöthy László főispán** *Dayka* Endre bihar-püspöki lakost Nagyvárad városához közigazgatási gyakornokká nevezte ki. Az új tisztviseelő a város rendőrségéhez lett beosztva szolgálattételre.

* **Tisza István gróf, mint sportsmann.** Az új miniszterelnököt, mint sportsmann mutatja be a P. Ll. vasárnapi száma. *Tisza* István gróf az új miniszterelnök már ifju kora óta nagy előszeretettel üzi a lósportot. Kitűnő lóidomító és urlovas, aki nemcsak kedvtelésből lovagol, hanem megjelenik a nyilvános lóversenyeken is. Istállója a geszti uradalomban van és lovainak száma 90. A geszti lovak gyorsaságuk és kitűnő alakjuk által tűnnek ki. *Tisza* István mint urlovas nagy nyugalomával és hidegvérével imponál és már legutóbb is győzelmesen került ki a nagyvárad lóversenyen. 1897-ben a Daliva, 1900-ban a Babér és Bátor hoztak istállójának gőzjelmet. 1901-ben ismét két díjat nyert a Csatár és Menyecske nevű lovaival. Ebben az esztendőben is résztvett *Tisza* a nagyvárad meetingben és egy pompás finish után a Vándorral győzött Czárán J. Hollójával szemben.

* **Képviselői beszámoló.** *Molnár* Ákos orsz. képviselő, — mint Székelyhídról jelentik, — vasárnap tartotta beszámolóját. A képviselőt ünnepiesen, bandériummal fogadták s *Oldh* Fe-

rencz üdvözölte. A választók a Kossuth szobor előtt gyülekeztek össze, ahol *Sándor* József pártelnök beszéde után *Molnár* Ákos fejtegette a bekövetkezendő eseményeket. Hangsúlyozta, hogy a függetlenségi párt nem szerei le az obstrukciót, míg nemzeti vívmányokat nem kapnak. Maga részéről fogadalmat tesz, hogy a nemzet jogaiért lelkesen fog küzdeni. A beszámolóért ismét *Sándor* József mondott köszönetet.

* **Struchly Lipót őrnagy** A hivatalos lap vasárnapi száma érdekes előléptetés hírére hozza. *Struchly* Lipót századost, akinek a magyar nemzettel tanúsított viselkedése oly megérdemelt párfogásba részesült Ausztriában, századosból őrnaggyá léptettek elő.

* **A nagyvárad kat. legényegylet szokásos havi háziestéje,** mely ünnepies tagfelvétellel van egybekötve, s melyet minden hó első vasárnapján szoktak tartani, a mai kegyeletes ünnep miatt a jövő vasárnap, 8-án fog az egylet helyiségében megtartatni.

* **Szarvasi Soma és a sztrájkolók.** A miderék *Szarvasi* Soma barátunkra megharagudtak a sztrájkoló nyomdászok, mert az ő mesterségükbe ártotta magát és ideállott egy-két óráskára a Nagyvárad nyomdájába, a szedőszekrény mellé. Ezt a kedves ujságot hírül adtuk, s már kora reggel, mikor a lap megjelent, viharos dörömbözés ébresztette föl almából *Szarvasi* Somát. Egy sereg komoly fiatal ur fogta körül az agyat, a sztrájkoló betűszedők küldöttsége. A deputáció szószólója nagy zavarral forgatta fejét a gallerjában:

— Mélyen tisztelt művész . . . azaz hogy kollega . . . volt kollega ur . . .

És arra kérte Somát, a színház igen népszerű művészet, hogy ezentul sziveskedjék megelégedni a babéroknak szedésével és a betűket a kollegiális névben ne szedegesse tovább. A becsületes Soma mester mit tehetett? Megrázó drámai erővel tárta föl az igazságot.

— Kedves barátaim, a dolognak több mint fele trefa. El kell hogy higgyék, mert nem becsületszavamra mondom, egy-két sor amit szedtem. Egy-két kurta sor, amivel az urak küzdelmét igazán nem zavarom.

Mire pedig *Szarvasi* Soma a színházhoz ért, már ott tudtak mindent. És nagyon letörte kollegáinak véleménye az esetről. Ez a vélemény körülbelül így fejezte ki a helyzetet:

— Ha Soma beteszi a lábát még egyszer a nyomdába, egyéb szedni való híján a szedők leszedik a lábáról, ha pedig megfogadja a sztrájkolókat kérését, jaj szegény fejének, mert az ujságírók tépazzék meg a babérait.

Hát ilyen dilemma elé sodorta Somát az a véletlen, hogy valamiképpen Krecsányi vagy Szirmai, fiatal korában az ólomkatonákat exercizírozta szegény. Azonban igazán nincs miért félnie, mert bizonyára a szedők sem veszik komolyszamba az ő nyomdai munkáját; valamiképpen az ujságírók sem lázonganak, ha ezt a szerepét a jó Soma mester továbbra nem domborítja.

* **Az izr. nőegylet gyűlése.** Az izr. nőegylet özv. *Schvarcz* Abrahámné elnöklésével tegnap ülést tartott, melyen a téli jótékonyság programját beszélték meg. November folyamán már megkezdik a szegény iskolás gyermekek felruházását. Az egyesület a szezon folyamán több mulatságot rendez. Ezek elsejét december 6-án tartják.

* **Megnyitó ünnepély a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében.** Vasárnap délelőtt rendkívül élénk érdeklődés mellett tartotta meg a kereskedelmi alkalmazottak egyesülete a Kossuth Lajos-utca Füchsl házban megnyitó ünnepélyét. Ezen az egyesület kiváló elnöke *Lövenstein* Zsigmond tartott nagyszabású megnyitó beszédet, melyben lelkes szavakkal vázolta programját s az egyesület céljait. Utána pe-

dig felolvasását tartotta meg „Pályatársak levele” czímmel. A vonzóan megírt, szellemes ötletekkel tarkított tartalmú előadásban *Lövenstein* Zsigmond találóan jellemezte a főnököket, a segédet, kifejtette azon irányelveket, melyeket követniök kellene s e tekintetben számos, életrevaló eszmét vetett fel. A nagyérdékű előadást a nagyszámú hallgatóság lelkesen megtapsolta és megéljenezte.

* **A temetők ünnepe.** A sirok világában az emlékezés borongó ünnepét ülték vasárnap. A nagyvárad temetőiben az éjjeli órákig ezrekre tehető sokaság hullámozott a virágokkal díszes, kivilágított sirok körül. Délután a Szent-László templomból körmenet indult a zöldkerti temetőbe, ahol litánia volt. Az iparos fiatalság fölkereste és megkoszoruzta Nagy Sándor, az aradi vértanu tabornok emléktábláját s több szónok lelkes beszédben emlékezett meg a szabadságharcz hőseiről. A város ékesítette föl nagy díszszel *Rubikovszky* Kázmér obeliskjét, továbbá *Lukács* György, Nagyvárad hajdan volt polgármesterének sírját. Sok látogatója volt *Lipovniczky* püspök, *Szunyogh* Peter alispán, *Döry* József baró főispán, a *Beöthy*, *Markovics* és *Des Echerolles* *Krupér*-család sírjának, a siteri *Farkas-kápolnának*. Iskolák, intézetek, egyesületek sorra fölkeresték halottaikat és a sajtó emberei is meglátogatták az ő nagy halottjuk *Iványi* Ödön sírját, melyet a *Szigligeti-társaság* díszített föl.

* **Bizottsági ülések a városházán.** A héten ismét minden napra esik legalább egy ülés a városházán. Holnap, szerdán délután 3 órakor a pénzügyi bizottság, 4 órakor pedig a vámelőellenőrző bizottság ülésezik. Csütörtökön, november 5-én délután 3 órakor Nagyvárad város közigazgatási bizottsága, pénteken délután a városi nyugdíjbizottság tart ülést.

* **A katonák eskütétele.** Pár év óta a hadügyminiszter intézkedéséből az október 1-én bevonuló újonczokat november 1-én esketik fel ünnepélyesen. Ez évben tudvalevőleg nem tartották meg a serezhást s így októberben csak az egy éves önkéntesek és az önként jelentkező újonczok vonultak be a csapatokhoz. Az ünnepélyes eskütelést ennek daczára a szokásos keretben vasárnap tartották meg a közös hadsereg várad csapatainál. Reggel 7 órakor a Szent László-templomba vonult a különböző fegyvernemekből mintegy 300 ember. *Pálffy* Béla főrealiskolai hittanár szent misét olvasott, amely után szép beszédet intézett az eskü szentségéről a katonákhoz. A templomból a vár udvarára vonultak vig zeneszóval a csapatok, ahol az ezred zászlója előtt letették az esküt. Az ünnepélyes aktus befejeztével b. *Karg* ezredes, ezredparancsnok beszédet intézett a katonákhoz s szívökre kötötte, hogy esküjükhöz hiven szolgálják a hazát és a legfőbb hadurat. Az ünnepély a csapatok elléptetésével ért véget.

* **Hymen.** *Halászi* Imre posta- és távirda titkár Kolozsvárt, e hó 10-én délelőtt 11 órakor vezetett oltárhoz *Tanay* Beatrix urleányt, *Tanay* Zsigmond máv. ellenőr és neje *Bradamante* Mária leányát Nagyváradon.

* **A Szabad Liczeum** előadásainak sorozata tegnap kezdődött meg a munkás szakegylet helyiségében. *Edelmann* Menyhért dr. tartotta az első előadást az élettan köréből és a munkás hallgatóság — majdnem kétszázán voltak — áhitatos csendben figyelt a tanulságos felolvasásra és a végén zajosan megéljenezte *Edelmann* dr.-t. Az előadás szép sikere bizonyossá teszi, hogy az egész sorozat fokozódó érdeklődés mellett fog lefolyni.

* **A város szabályozási térképe.** Hónappal ezelőtt Nagyvárad város törvényhatósága elhatározta, hogy felkéri a minisztert a város kataszteri térképeinek ingyenes elkészítésére. A miniszter hajlandó a város kérését teljesíteni. *Köszeghy* József városi főmérnök azt a javaslatot tette a tanácsnak, hogy ezzel együtt készíttesse el a kassai kataszteri térképtárnál Nagyvárad szabályozási mappáját. Az összes munkálatok mintegy 2000 koronába kerülnének.

A város főszámvéveje előterjesztést tett, hogy ez összeget pótlólag vegyék fel a város jövő évi költségvetésébe.

* **Az elmekórház főorvosa.** *Beöthy* László dr. főispán, a biharmegyei új elmekórház vezetésével *Kenéz* Kálmán drt, a nagyváradai orvosi kar kitűnő fiatal tagját bizta meg.

* **Ahol nem kell jegyző.** A peczeszöllősi jegyző nyugalmába vonulása folytán a jegyzői állásra pályázatot akartak hirdetni. A polgárság azonban, *Müller* József csehii jegyző kezdésére, ki felfizetésért vállalta volna a teendőket, a közgyűléstől a jegyzői állás megszüntetését és a községnek a csehii jegyzőséghez való csatolását kérte. A törvényhatósági bizottság, a közügyre való tekintettel, a kérelmet elutasította. *Müller* hívei azonban most megfélebbzték e határozatot.

* **A nagyszalont i tűzoltóegylet** az elmúlt héten tartotta tisztújító közgyűlését *Lovassy* Ferencz elnöklete alatt. Elnök lett ismét *Lovassy* Ferencz, alelnök *Czegledy* Imre, titkár *Költő* Kálmán, pénztárnok *Gyenge* Imre, főparancsnok *Saad* József, alparancsnok *Rehák* Pál és *Fejér* Gyula. A többi tisztviselők szintén a régiék, csupán a segédtisztek újak *Kovács* Lajos és ifj. *Borbély* László s a szertárnok: *Szentessy* Elek. Parancsnoksági jegyző *Diószegi* Károly.

* **Felfüggesztett járásorvos.** *Dr. Breider* Mór m.-csékei járásorvost *Szöllőssy* Ferencz főszolgabíró az alispán rendelete folytán felfüggesztette. A m.-csékei járásorvosi teendőket *Dr. Comsia* János szombatsági körorvos vette át.

* **Óvoda áthelyezés.** *Pásztorné*, *Feinsilber* Irén újvárosi államilag segélyezett magánóvodáját a *Beöthy* Ödön-u. 39. sz. házból a *Hentes*-u. 2. sz. házba helyezte át.

x **Az osztálysorsjáték játékterve.** Most, hogy a magy. kir. szab. osztálysorsjáték tizenkettedik sorsjátéka véget ért és már legközelebb megkezdődik a *tizenharmadik* sorsjáték: a közönség nagy érdeklődéssel fogadhatja az osztálysorsjáték hivatalos játéktervének közzétételét. Mert ebből a tervből az világlik ki, hogy összesen száztízezer sorsjegy közt 14.459.000 koronát sorsolnak ki s hogy a nyeremények száma akkora, hogy minden második sorsjegyre egynek-egynek okvetlenül jutnia kell. De tekintélyes a nagyobb nyeremények száma is és impozánsan nagyok a főnyeremények és a jutalomdíj. Ennek a játéktervének köszönheti az osztálysorsjáték az ő nagy elterjedtségét és népszerűségét, valamint azt a nagy bizodalmat is, amelyet iránta a közönség tanusit.

x **Fiatal nő, ki a szabást, varrást kitűnően érti, szerény árért házban azonnal elvállal ruhavarrást.**

966-1903. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságának 1903. évi VI. 1068/6. számú végzésével *Dr. Thury* Kálmán ügyvéd által képviselt nagyváradai ipartestületi hitelszövetkezet felperes részére *Ambrus* György és neje alperes ellen 190 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 612 koronára becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltét, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon *Sal* Ferencz utca 811. számú házban leendő megtartására határidőül **1903. évi november hó 8-ik** napján délután 2 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron aiól is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttől írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1903. évi október hó 16.

Batig Ferencz.
kir. bir. végrehajtó.

Nyilttér.

Weimann Jenő dr.

ügyvédi irodáját

Nagyváradon, **Zöldfa utca, 21. szám** alatt (Dr. Mayer-féle házban, a *Berkes*-féle festék üzlet felett) **megnyitotta.**

Egy jégverem

Kis-Kut-utca 13-ik szám alatt
bármely órában kiadó.

Színház.

Színházi naptár.

Kedd: Nők barátja. Szerda: Loute. Csütörtök: Talmi herceg. Péntek: Drótos tót. Szombat: Hunyady László (Erkel születési évfordulója).

(**Ripp-Ripp**) Ma este nagy sikerrel frissítették föl a régi operettek egyik legkedvesebbjét, *Ripp-Rippet*. A szereplők közül kiemelkedett hatalmas énekművészetével *Ruzsinszky* Ilona, akinek ma is ragyogó diadala volt. Szép sikert aratott *Haller* Irma, *Parlagi* Kornélia és *Horváth* Kálmán. Az előadást végignézte *Porzso*lt Kálmán a Népszínház igazgatója.

(**Czigánybandák a szinpadon.**) Igen érdekes színházi esték várnak a közönségre. *Dankó* Pista szoboralapjának javára nagyszabású cigányversenyt rendez az igazgatóság és a koncerten való közreműködésre többkitűnő cigánybandát sikerült már megnyernie. A versenyben részt vesz a debreczeni Magyar testvérek, továbbá *Pongrácz* Lajos kolozsvári, *Benczi* nyiregházai, *Hamza* Miska és *Bura* testvérek nagyváradai zenekara, a híres vásárhelyi *Béla* cigány és *Rigó* Jancsi apósa, a Dunántul igen népszerű *Barcza* Jóska bandája. A cigányversenyek november derekán kezdődnek. Az igazgatóság a versenyek estéjén előadja *Dankó* két népszínművét: A halász szeretőjét és a Czigányéletet. A közönség körében már is élénk érdeklődés mutatkozik a versenyek iránt, mely-

nek juryje *Bölöny* József elnöklésével a nagyváradai társadalom előkelőségeiből és a hírlap-írókból alakul.

Táviratok és telefonhírek.

Megsemmisített mandátum.

Budapest nov. 2. A kir. kuria ma hirdette ki határozatát a *Jakabffy* János szalkai mandátuma ellen beadott petíció tárgyában. A kuria a mandátumot nemcsak érvénytelennek mondotta ki, de a kisebbségben maradt jelöltet, *Thege* Sándort megválasztott képviselőnek jelentette ki.

Borzalmas családirtás.

Paks, nov. 2. (*Saját tudósítónktól.*) *Horváth* Ferencz 35 éves földműves bicskájával családját lemészárolta. Előbb 5 éves fiacskájának torkát metszette el, majd feleségére támadt s iszonyu dulakodásban halálra szurkálta. Mikor a dulakodás zajára csendőrök érkeztek, a saját gégejét is átmetszette a dühöngő ember, s így nem lehetett kihallgatni. Tette oka ismeretlen.

Az olaszországi kereskedelmi szerződés.

Budapest, nov. 2. Az osztrák kormány jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, amelyben — hivatkozva arra, hogy a Szell-kormány január 1-ére felmondta az olaszországi kereskedelmi szerződést — felkéri a magyar kormányt, hogy e szerződésekre vonatkozó intézkedést haladéktalanul megtegye.

Egy bíró szerencsétlensége.

Temesvár, nov. 2. *Csiszár* Béla törvényszéki bíró ügyében, aki ismeretlen jogosultak bírói letéteit szabályellenesen kezelte, új fordulat állott be. *Csiszár* ugyanis a kiállott izgalmak folytán *szélhűdés* érte. *Csiszár* most veszelyes betegen fekszik. *Dr. Bolsov* ügyvéd 11,000 koronát tett le biztosítékul.

Felelős szerkesztő: **Dr. Vucskios Gyula.**

Hirdetmény.

A helybeli helyőrség legénységének élelmezési kezeléségénél folyó évi november hó 24-én délelőtt fél 10 órakor, az 1904 évben szükséges

hus, zsír, liszt, hüvelyes vetemény

stb. szállításának biztosítására versenytárgyalás tartatik.

A közelebbi feltételeket naponként délelőtt fél 11 órától fél 12 óráig a várban, a helyőrségi élelmezési kezeléségnél lehet megtekinteni.

Élelmi-szer eladás.

Tehén és bivaly tej, turó, tejföl, **Kopasz Istvan** Peczeszőlősi tejgazdaságából; kapható Uri utca és Szilgigeti-utca sarok, **Leukutza Józsefné** üzletében.

Kiárusítás

diszműárak
és
gyermekjátékokban.

Mint hogy az uri divat raktáramat lényegesen megnagyobbitottam, helyszűke miatt a diszműárakat u. m. **Bronzárak, Dohányzókészletek, Disz-órák, kassetták, China-ezüst** tárgyakat, **Alpacca-ezüst kanalak és evőeszközök, faldíszeket, gyermekjátékokat** mélyen leszállított áron, sőt beszerzési áron alul is teljesen kiárusítom.

Leipnik Mihály,

Olaszi, Bémer-tér. 449

AMERIKA.

Indulás **Havréből** minden szombaton. Menetjegy a

francia vonalon át.

Gyors és jó szállítás. Kitűnő ellátás, beleértve bort és liqueuröket. Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve nyerhető:

Französische Linie

Wien, IV. Weyringergasse 8. 429.

Kálmán Sándor

ékszerész.

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Ajánlja: **Drágakövek, ékszerek, arany és ezüst ajándéktárgyak, női és férfi aranyórák, ezüst evőeszközökből álló nagy raktárát, a leghíresebb szabott árak mellett.** 433.

Javítások és átalakítások

a legfinomabb kivitelben.

Telefonszám: 409. Telefonszám: 409.

Értesítés.

A nagyváradai cs. és kir. élelmezési raktár 1903. december havában bevásárolt gazdáktól és ezek egyesületeitől 340 q búzát, 1820 q rozsot és 3180 q zabot, mely a raktári feltételeknek megfelel.

Főleg csak kistermelők ajánlatára lesz reflektálva.

A felajánlott és átvehetőnek talált áruért a kialakított érték azonnal az áru beszállítása után kifizetetik.

Részletes felvilágosítással, az áru minőségéről és a szállítási feltételekről a heti napokon a hivatalos órákban a helybeli cs. és kir. élelmezési raktár bárkinek szívesen szolgál.

Az élelmezési raktárnak ismeretlen termelők kötelesek az általuk termelt gabonanemüekről egy a mezőgazdasági egyesülettől vagy a politikai hatóságtól kiállított bizonyítvánnyal igazolni.

A cs. és kir. élelmezési raktár Nagyváradon.

Hirdetmény.

Ezennel közzhírré tételik, hogy miután a **Magyar királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a fölarusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenegyedik Sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1903. nov. 19. és 20.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1903. decz. 1b. és 17.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1903. jan. 12., 13. és 14.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1904. március 23-tól április 20-ig.	
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 korona	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	(Egy millió)	
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000		
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000		
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000		
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000		
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000		
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000		
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500		
3500 nyer.	Korona 263000	4500 nyer.	Korona 528000	5000 nyer.	Korona 916500		
Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1903. február 10., 11. és 12.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1903. március 4. és 5.					
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	30000	1 á	30000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 á	10000	3 á	30000				
5 á	5000	5 á	25000				
8 á	2000	8 á	16000				
10 á	1000	10 á	10000				
120 á	500	120 á	60000				
4850 á	170	3850 á	824500				
5000 nyeresemény	Korona 1.120.500	4000 nyeresemény	Korona 1.076.000				

Az I. osztály huzása 1903. évi nov. hó. 19 és 20-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1903. évi április hó 26-án.

473

Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték Igazgatósa.

Lónyay.

Huzay.

— Láng József nyomdája Nagyváradon.